

FOLKETINGETS OMBUDSMAND

Folketinget, Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ventetid på overførsel til Herstedvester Fængsel

Den 22. december 2023 indledte ombudsmanden med henvisning til § 17, stk. 2, i lov om Folketingets Ombudsmand (lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013) en undersøgelse af ventetiden på overførsel til visitations- og observationsafdelingen i Herstedvester Fængsel.

Det skete i forlængelse af et tilsynsbesøg i Herstedvester Fængsel den 12. og 13. september 2023, hvor den daværende venteliste og ventetid blev drøftet med institutionens ledelse. Ombudsmanden modtog desuden i 2023 flere klager fra indsatte over ventetiden.

Jeg har nu færdigbehandlet sagen og vedlægger til orientering en kopi af min udtalelse til Direktoratet for Kriminalforsorgen. Jeg har tillige orienteret Justitsministeriet om min udtalelse.

Sagen vil blive omtalt i forbindelse med en nyhed på min hjemmeside.

Med venlig hilsen

Christian Britten Lundblad

30. juni 2025

Dok.nr. 23/06779-28/JKM
Bedes oplyst ved
henvendelse

+ bilag

**Folketingets
Ombudsmand**
Gammeltorv 22
1457 København K
33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Oplysning om telefontid
og mulighed for personlig
henvendelse findes på
ombudsmanden.dk/kontakt

Direktoratet for Kriminalforsorgen
Strandgade 100
1401 København K

Ventetid på overførsel til Herstedvester Fængsel

30. juni 2025

1. Baggrund

Den 9. juni 2020 afsluttede ombudsmanden en undersøgelse af ventetiden for overførsel til visitations- og observationsafdelingen i Herstedvester Fængsel.

Dok.nr. 23/06779-21/JKM
Bedes oplyst ved
henvendelse

Ombudsmanden noterede sig de generelle initiativer, som kriminalforsorgen havde iværksat for at nedbringe ventetiden for indsatte, der er forudsat at påbegynde deres afsoning på denne afdeling, jf. § 3 i anbringelses- og overførselsbekendtgørelsen (dengang bekendtgørelse nr. 176 af 26. februar 2016 om anbringelse og overførsel af personer, som skal udstå fængselsstraf eller forvaring, nu bekendtgørelse nr. 174 af 31. januar 2022). Det drejede sig bl.a. om en ændring af kapaciteten på visitations- og observationsafdelingen fra 18 til 20 pladser og om udvidelser af kapaciteten i bl.a. Nr. Snede Fængsel, så indsatte hurtigere kunne overføres dertil fra Visitations- og observationsafdelingen og dermed kunne frigøre pladser på sidstnævnte afdeling.

**Folketingets
Ombudsmand**
Gammeltorv 22
1457 København K
33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Oplysning om telefontid
og mulighed for personlig
henvendelse findes på
ombudsmanden.dk/kontakt

Ombudsmanden fandt det beklageligt, at en stor del af de omhandlede indsatte dengang afsonede en relativt stor del af deres straf inden overførsel til afdelingen. Ombudsmanden gik ud fra, at kriminalforsorgen ville følge udviklingen på området og løbende overveje, om der var behov for at iværksætte yderligere initiativer med henblik på at nedbringe ventetiden for de pågældende.

I forbindelse med et tilsynsbesøg i Herstedvester Fængsel den 12. og 13. september 2023 blev ventetiden drøftet med institutionens ledelse, som oplyste ombudsmanden om den daværende venteliste og ventetid. Ombudsmanden modtog desuden i 2023 flere klager fra indsatte over ventetiden.

Den 22. december 2023 indledte ombudsmanden på den baggrund med henvisning til § 17, stk. 2, i lov om Folketingets Ombudsmand (lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013) en ny undersøgelse af ventetiden.

Ombudsmanden har herefter modtaget Områdekontoet i Kriminalforsorgen Østs udtalelser af 5. marts 2024 og 23. januar 2025 samt Direktoratet for Kriminalforsorgens udtalelse af 12. marts 2025.

2. Oplysninger om ventetiden

Direktoratet har oplyst, at formålet med opholdet på visitations-observationsafdelingen i Herstedvester Fængsel er at afdække, om den dømte har behov for sexologisk behandling og i så fald, om den dømte er motiveret for og egnet til behandling.

Ventetiden for at kunne få plads på visitations- og observationsafdelingen har ifølge direktoratet betydning for de dømtes udgangsforløb og muligheden for prøveløsladelse. Direktoratet har i den forbindelse henvist til bl.a., at det som det klare udgangspunkt er en forudsætning for at kunne vurdere risikoen for ny seksualkriminalitet, at den dømte er blevet vurderet på visitations- og observationsafdelingen.

Desuden kan ventetiden ifølge direktoratet have den betydning, at indsatte, der på visitations- og observationsafdelingen vurderes at have et behandlingsbehov, først tilbydes opstart i et behandlingsforløb sent i deres afsoning. Det kan medføre, at den resterende del af afsoningsforløbet er så kort, at muligheden for at få tilbudt behandling samt at kunne drage nytte af den under afsoningen bliver mindre.

Direktoratet har oplyst, at visitations- og observationsafdelingen med virkning fra den 1. november 2023 er blevet udvidet fra 20 til 30 pladser. Ventelisten blev herefter i den første tid halveret frem til den 1. februar 2024, men har herefter ifølge direktoratet været svingende. Pr. 1. februar 2024 var der 23 personer på venteliste. Antallet steg pr. 5. marts 2024 til 31 personer og yderligere pr. 24 august 2024 til 37 personer. Pr. 16. januar 2025 var antallet af personer på venteliste faldet til 29 personer.

Det er ifølge kriminalforsorgen ikke muligt at opgøre den gennemsnitlige ventetid i en specifik periode via dataudtræk, men i forbindelse med ombudsmandens undersøgelse er der lavet en manuel opgørelse for en periode i 2024.

Direktoratet har således oplyst, at den gennemsnitlige ventetid for de personer, der opholdt sig på visitations- og observationsafdelingen fra den 1. august til den 1. november 2024, og som forud herfor var på venteliste, havde været på 176,1 dage.

Af en oversigt over de 29 indsatte, der pr. 16. januar 2025 afventede plads i visitations- og observationsafdelingen, som kriminalforsorgen har sendt mig, fremgår det, at den foreløbige ventetid for fire personer var under 2 måneder, at 13 personer havde ventet mellem 2 og 6 måneder, at ni personer havde ventet mellem 6 og 12 måneder og at to personer havde været på ventelisten i mere end et år, heraf én i 17 måneder. Om én person var det ikke oplyst, hvornår den pågældende var tilgået ventelisten.

Der skal tages stilling til prøveløsladelse, når 2/3 af straffen er afsonet, jf. straffelovens § 38, stk. 1. Prøveløsladelse kan dog ske tidligere, når særlige omstændigheder taler derfor, og den dømte har udstået halvdelen af straffetiden. Det gælder bl.a. i forhold til visse udvisningsdømte. Jeg henviser til straffelovens § 38, stk. 2, og til kapitel 4 i vejledning nr. 10071 af 15. december 2023 om løsladelse af dømte, der udstår fængselsstraf (løsladelsesvejledningen).

Fire af de indsatte på den nævnte oversigt vil have afsonet 2/3 af deres straf i juli 2025, to vil have afsonet 2/3 af deres straf i september 2025 og en vil have afsonet 2/3 af sin straf i november 2025. For så vidt angår den udvisningsdømte, der er længst i sit afsoningsforløb, fremgår det, at denne havde afsonet halvdelen af sin straf den 25. oktober 2024.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har anført, at direktoratet fortsat ser et behov for at nedbringe ventelisten og ventetiden yderligere.

Direktoratet har i den forbindelse bedt Kriminalforsorgen Øst om at orientere direktoratet om resultaterne fra en arbejdsgruppe, der er nedsat, og som skal se på tiltag, der kan nedbringe ventetiden. Sideløbende hermed vil direktoratet undersøge mulighederne for en tilpasning af visitationsordningen med henblik på at nedbringe ventetiden.

På baggrund af ombudsmandens undersøgelse vil direktoratet desuden bede Kriminalforsorgen Øst om at sikre registrering af antallet af personer på ventelisten og den gennemsnitlige ventetid, så det bliver muligt at følge udviklingen løbende.

3. Mine bemærkninger

Som anført af Direktoratet for Kriminalforsorgen er formålet med indledningsvis at placere indsatte, der er idømt tidsbestemt fængselsstraf for seksualforbrydelser, i visitations- og observationsafdelingen, at tage stilling til, om de har behov for, og er motiveret til, behandling. Er det tilfældet, kan den pågældende enten fortsætte en behandling i Herstedvester Fængsel eller blive overført til en anden institution og derfra få tilladelse til udgang med henblik på ambulant behandling på sexologisk eller psykiatrisk hospitalsafdeling.

Hvis ikke den indsatte hurtigst muligt visiteres i visitations- og observationsafdelingen, vil formålet med visitationsordningen kunne blive forspildt. Hertil kommer, at ventetiden – som anført af direktoratet – også kan få betydning for de dømtes udgangsforløb og mulighed for prøveløsladelse og dermed også for varigheden af afsoningen.

Jeg har noteret mig, at visitations- og observationsafdelingen med virkning fra den 1. november 2023 er blevet udvidet fra 20 til 30 pladser. Jeg må imidlertid samtidig konstatere, at der fortsat er lang ventetid på overførsel til visitations- og observationsafdelingen, og at der fortsat er en stor del af de indsatte, der har afsonet en relativt stor del af deres straf inden overførsel til afdelingen. Samtidig har kriminalforsorgen først i forbindelse med min aktuelle undersøgelse taget initiativ til at sikre registreringer, der gør det muligt at følge udviklingen i ventetiden løbende og dermed bidrage til at understøtte en vurdering af kapacitetsbehovet.

Det finder jeg kritisabelt.

Der er således efter min opfattelse grund til at have et stort fokus på, at der – i det omfang et afsoningsforløb ikke kan påbegyndes med et ophold på visitations- og observationsafdelingen – i alle tilfælde bliver tale om ventetid af kort varighed, før den indsatte kan overføres dertil.

Jeg er på den baggrund også enig med direktoratet i, at der fortsat er et behov for at nedbringe ventelisten og ventetiden på overførsel til visitations- og observationsafdelingen.

Jeg har i den forbindelse noteret mig, at kriminalforsorgen i regi af en arbejdsgruppe er ved at se på tiltag, der skal nedbringe ventetiden, og at direktoratet sideløbende hermed vil overveje, om visitationsordningen kan tilpasses med henblik på at nedbringe ventetiden.

Jeg beder om, at direktoratet senest **den 1. oktober 2025** orienterer mig om resultatet af overvejelserne i arbejdsgruppen og i direktoratet, eller – hvis

overvejelserne endnu ikke er afsluttet – om at oplyse mig om status herfor og om, hvornår overvejelserne forventes afsluttet.

Jeg har sendt en kopi af denne udtalelse til Folketingets Retsudvalg og til Justitsministeriet til orientering.

Sagen vil blive omtalt i forbindelse med en nyhed på min hjemmeside.

Med venlig hilsen

Christian Britten Lundblad

Kopi til:

Folketingets Retsudvalg
Justitsministeriet
Områdekontoret i Kriminalforsorgen Øst
Herstedvester Fængsel
Institut for Menneskerettigheder
DIGNITY – Dansk Institut mod Tortur